

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

MAP4 ORP Kadaň, reg. č. CZ.02.02.XX/00/23_017/0008259

ZÁPIS

Název akce	Cyklus aktivit pro děti ZŠ
Klíčová aktivita	Univerzita dětského věku
Lekce na téma	Pohledy do historie Kadaně
Lektor	Mgr. Martin Zárybnický
Datum a čas konání (od - do)	7. 5. 2025 12.30 - 14:00 hod
Místo konání	Základní škola Kadaň, ul. Chomutovská 1683, okr. Chomutov

Cyklus aktivit Univerzity dětského věku se zaměřuje na podporu rozvoje zvědavých a talentovaných žáků základních škol v Kadani, kterým nabízí inspirativní příležitosti pro rozšiřování znalostí a dovedností.

Dne 7. května 2025 proběhla lekce na téma “ Pohledy do historie Kadaně,“ jejímž cílem bylo přiblížit účastníkům jednak práci z různými zdroji a prameny, jednak objevit některé netradiční pohledy na historii jejich města. Žáci pracovali ve skupinách na jednotlivých stanovištích s cílem objevit příběh skrytý v předložených pramenech a zdrojích. V poslední části lekce jsme si jejich zjištění představili a doplnili mozaiku jejich příběhů. Příběhy, které měli žáci byly následující:

PŘÍBĚH 1 – PŘÍBĚH ŘEKY OHŘE

Napříč historií se mění i řeky, resp. je mění člověk – upravuje jejich břehy, koryta, buduje nábreží apod. Především ve 20. století je také často přehrazuje a mění tak vzhled nejen řeky, ale i okolní krajiny a právě to je i případ řeky Ohře u Kadaně. V l. 1966-71 zde bylo vystavěno vodní dílo nazvané Kadaňský stupeň, které vytvořilo nad hrází nové jezero, pod jehož hladinou zmizelo i původní koryto řeky i s ostrovy, které byly na jednom z obrázků...

Spolufinancováno
Evropskou unií

MAP4 ORP Kadaň, reg. č. CZ.02.02.XX/00/23_017/0008259

PŘÍBĚH 2 – PŘÍBĚH SUDET

Příběh těchto zdrojů hovoří o nešťastné události ze 4. března 1919, kdy došlo k politováníhodnému incidentu mezi kadaňskými Němci a čsl. armádou, která zde měla dohlížet na pořádek ve městě. Tento incident byl ve 30. letech zneužit nacistickou propagandou při argumentaci pro odstoupení pohraničí Německu. K tomu došlo v rámci Mnichovské dohody a tak se započal proces, na jehož konci byl odsun německého obyvatelstva po 2. světové válce.

V širším pojetí je to příběh o většinově německém pohraničí, kde Němci žili již od 13. století. V dalších staletí zde pak většinoví Němci a menšinoví Češi koexistovali, vzájemně se spojovali sňatky a byli si dobrými sousedy nebo alespoň stejnými sousedy jako všude jinde.

To vše se narušilo právě při vzniku samostatného Československa a dovršilo pronikáním nacismu ze sousedního hitlerovského Německa. Samotný odsun pak znamenal nejen ztrátu samotného obyvatelstva, ale i tradic, místních zvyků a „vykořenění“ tohoto regionu, který jím trpí dodnes...

PŘÍBĚH 3 – PŘÍBĚH ULIC A NÁMĚSTÍ

Názvy ulic a náměstí měnily, mění a jistě i měnit budou. Středověk a ještě i novověk byly ještě relativně stabilní a vystačily si s názvem ulice či náměstí desetiletí ba i staletí, ale moderní doba to už je jiná kapitola...

Zde se přejmenovávalo mnohem častěji, často ve snaze zalíbit se aktuální vládě či režimu. Kadaňské hlavní náměstí a ulice tvořící hlavní pěší zónu nejsou výjimkou. A tak se centrální náměstí nesoucí po staletí název Tržní náměstí stalo ve 20. století nejprve Náměstím Adolfa Hitlera – Náměstím republiky- Náměstí maršála Stalina, aby se nakonec stalo Mírovým náměstím, kterým je dodnes.

A hlavní pěší ulice? Prvotně Radniční ulice (středověk) – Svatá ulice (novověk) – 20. století: ulice Hermana Göringa – ulice generála Svobody – ulice Jana Švermy (dodnes)...

PŘÍBĚH 4 – PŘÍBĚH KAD. ŽIDŮ

Nedílnou součástí kadaňského obyvatelstva bylo již od středověku (s několika přestávkami) i obyvatelstvo židovské. Vztah k němu se v průběhu dějin lišil, ale nikdy nebyl

Spolufinancováno
Evropskou unií

MAP4 ORP Kadaň, reg. č. CZ.02.02.XX/00/23_017/0008259

horší než ve 2. polovině 30. a 1. pol. 40 let 20. století, kdy vlna antisemitismu dosáhla svého maxima a vedla k holokaustu a v případě Kadaně i k takřka úplné eliminaci židovského obyvatelstva města.

Zdroje, které žáci zkoumali, se týkají zmizení jednoho ze symbolů a opor židovského obyvatelstva – kadaňské synagogy vypálené v rámci tzv. Křišťálové noci a definitivně zdemolované po válce. Dnes nám po ní zůstalo jen podivně prázdné místo mezi dvěma domy...

Na své židovské obyvatele však dnešní kadaňští nezapomínají a připomínají si je alespoň symbolicky instalací tzv. kamenů zmizelých, které připomínají tehdejší obyvatele města. Stačí se při procházce městem dívat pod nohy a můžete si je připomenout také.

Mgr. Martin Zárybnický

